

Hovedpunkter fra censorseminarerne i november 2015

Censorformandskabet for erhvervskommunikation og -sprog afholdt den 9., 11. og 12. november 2015 censorseminarer i henholdsvis København på CBS, i Odense på SDU og i Aarhus på AU. I alt deltog knap 100 censorer i møderne.

Velkomst ved censorformanden

Censorformand Ivan Sørensen bød velkommen med fremhævelse af en række udfordringer i censorernes univers lige nu, herunder digital censur/censur via videokonferencer, nye dimensioner af snyd- og plagiatsager via nettet, nye tiltag og kombinationsmuligheder på de videregående uddannelser, kampen for kvalitet i de videregående uddannelser samt kampen om økonomi i de videregående uddannelser.

Der var endvidere nedsat et nyt udvalg til vurdering af censorinstitutionen - plusser og minusser. Det nye udvalg modtager gerne kommentarer og ideer til sit arbejde. Censorformandskabet vil med input fra censorerne, bl.a. på disse censorseminarer, forholde sig aktivt til denne mulighed.

Målet med censorseminarerne var at nå "hele vejen rundt" med mulighed for at drøfte yderligere emner eller spørgsmål til sidst under punktet Eventuelt.

Indlæg fra dekanaterne

På CBS præsenterede sekretariatschef Wilbert van der Meer dekanatets indlæg, på SDU dekan Simon Møberg Torp og på BSS/AU prodekan Peder Østergaard.

Wilbert van der Meer omtalte CBS' økonomiske situation. CBS har lavere bevillinger pr. studerende end de andre universiteter, men har større søgning. Fx kræver det nu et studentereksamensgennemsnit på 10,2 at komme ind på interkulturel markedskommunikation.

Der er størst interesse for engelsk, mindre for spansk og fransk.

Dimittendledigheden er 24 pct. på erhvervssprog mod 9 pct. på erhvervsøkonomi. Også kommunikationsområdet er beskæftigelsesmæssigt udfordret, og den gennemførte dimensionering, der har betydet en besparelse på 60 mio. kr., har i særlig grad ramt erhvervssprog og kommunikation.

CBS er nu pålagt en yderligere besparelse på 56 mio. kr. i årene 2016-19, hvilket vil medføre lukning af linjerne i tysk, fransk, spansk og japansk.

CBS finder, at det ville være relevant at udarbejde en national plan for studierne i erhvervssprog.

Simon Møberg Torp fortalte, at SDU har 2500 studerende på erhvervssprog.

Dimensioneringen, der bygger på de historiske markedsandele, ramte sidste

år især humaniora og erhvervsprog. Beskæftigelsesfrekvensen for kandidater er omkring 75 pct.

De nye besparelser betyder, at studier i engelsk og tysk bevares på negot-studierne, international virksomhedskommunikation, it- og webuddannelserne (engelsk), BA int. og cand.merc.int. i Sønderborg samt Erasmus Plus i turisme, mens fagene spansk, kinesisk og arabisk forsvinder senest fra 2022.

SDU giver garanti for 12 timers ugentlig undervisning på bachelor og 8 timer på kandidatuddannelserne.

SDU vil gerne måles på "løfteevnen" – på hvor meget de studerendes niveau hæves på uddannelsen.

Peder Østergaard oplyste, at ledighedsgraden for kandidater i sprog/kommunikation de sidste fem år har været mellem 15,8 og 22,4 pct. halvandet år efter dimissionen, afhængigt af fag.

Der kan konstateres et stort fald i optaget på cand.ling.merc., især i tysk, fransk og spansk. En sammenlægning med de humanistiske sproginstitutioner er under forberedelse.

BSS/AU arbejder på at øge studieintensiteten, opnå bedre match mellem studerende og uddannelser samt mellem dimittender og arbejdsmarked.

Fremdriftsreformen har givet AU betydelige udfordringer. 53 pct. "blanker", så der er mange reksamener.

Digital eksamen

På CBS fortalte *René Kramhøft Jakobsen*, at CBS sammen med AU, AAU, KU og RUC indgår i et konsortium, der efter et EU-udbud har givet it-virksomheden Arcanic til opgave at udvikle et system til digital eksamen. En første version tages i brug ved vintereksamen 2015/16. Arcanic er på vej med et demo-modul.

Man vil kunne vælge det annoteringsværktøj, som man ønsker, og censor kan selv bestemme, om medbedømmer og den studerende skal kunne se kommentarer.

CBS har besluttet, at censorer vil kunne få bacheloropgaver og specialer printet ud til og med sommeren 2017.

Systemet omfatter også digital indtastning af karakterer til afløsning af eksamensprotokollerne.

På SDU viste *Christian Heyde-Petersen*, hvordan han som lektor på engelsk arbejder med digitale opgaver.

Han benytter kommentarfunktionen i Adobe Acrobat, som giver mulighed for at markere i opgaveteksten og samtidig tilknytte kommentarer, som kan ses samlet og printes ud.

Der er også mulighed for at hente et gratis annoteringsredskab til pc på <http://pdf-xchange-viewer.en.softonic.com>

På AU viste lektor *Henrik Sørensen* arbejdsprocessen med bedømmelse i Wiseflow, som Aarhus Universitet benytter i øjeblikket. Han læser opgaverne i Wiseflow og anfører kommentarer i hånden i et retteskema på papir.

Wiseflow giver også mulighed for plagiatskontrol via Urkund.

Der blev stillet forslag om, at universiteterne arbejder hen imod en koordineret landsdækkende løsning, som er fælles for alle.

Der blev endvidere stillet forslag om, at censorerne får et forum for udveksling af erfaringer med digital eksamen.

Hvor megen vægt skal der ved bedømmelsen lægges på sprogfærdighed og sproglig korrekthed - også på dansk?

Oplæg til drøftelsen blev leveret af kontaktcensorerne: I København *Elizabeth Pratt* for CBS, i Odense *Ivan Sørensen* for SDU, og i Aarhus *Anders Bundgaard* for AU og *Henning Nølke* for AAU.

Censorformandskabet skelner mellem prøver på fremmedsprog, hvor sproget er det centrale, prøver, hvor emnet er et andet, men præsentation og diskussion foregår på et fremmedsprog, og prøver, som aflægges på dansk.

Sprogfærdigheden er naturligvis særligt vigtig i de prøver, hvor sproget er det centrale, men der bør også – ikke mindst i kommunikationsuddannelserne – stilles generelle krav til de sproglige færdigheder på dansk i prøver, der aflægges på dansk.

En eksamen på et dansk, der kan misforstås eller indeholder uforståelige passager, eller som er fejlfyldt, bør ikke kunne opnå beståelseskarakter.

Et dansk med en række mindre fejl bør trække karakteren ned med et eller flere karaktertrin afhængigt af fejlenes mængde og karakter.

Nogle studieordninger indeholder bestemmelser om, at det sproglige niveau højst kan rykke karakteren ét trin. Formandskabet er uenigt heri og vil gøre opmærksom på dette, når studieordninger kommer til høring.

Flere censorer talte for, at den tidligere opdeling, hvor der blev givet karakterer dels for indhold og dels for sproglig formåen, burde genindføres.

Der blev udtrykt forbavselse over, at nogle studerende ikke engang benytter stavekontrol inden afleveringen, hvilket også tyder på, at beherskelsen af dansk og kvalitet i sproget ikke har tilstrækkeligt fokus.

Resultater af spørgeskemaundersøgelse blandt censorerne

Der er gennemført en elektronisk spørgeskemaundersøgelse blandt censorerne. 193 censorer (52 pct.) svarede. *Henrik Pers* gjorde rede for hovedtendenserne:

- 16 pct. foretrækker den tidligere form for censorallokering (ved brev), 65 pct. foretrækker den nuværende metode (Censor-it).
- 76 pct. af censorerne er tilfredse med universiteternes service, kun 5 pct. er utilfredse.
- 27 pct. af censorerne har oplevet snyd eller plagiat ved eksamen. Kun 5 pct. mener, at universitetet ikke reagerede tilfredsstillende på snyd.
- Med hensyn til digital eksamen har en tredjedel endnu ikke fået tilsendt digitale opgaver, en tredjedel har prøvet at læse på skærm og en tredjedel printede selv ud.
- Halvdelen af censorerne mener ikke, at det er OK at læse opgaver på skærmen.
- 36 pct. mener, at censorernes bedømmelses kvalitet er den samme ved digital eksamen, 17 pct. dårligere og kun 4 pct. bedre.
- 28 pct. oplever, at tidsforbruget ved digital eksamen er det samme, 28 pct., at det er større og kun 2 pct., at det er mindre.
- 58 pct. er tilfredse med censorsekretariatets hjemmeside, 2 pct. utilfredse. Resten kender den ikke. Adressen er: au.dk/censor
- 14 pct. af censorerne har prøvet at deltage i eksamen ved videokonference. 13 pct. mener, at det er en god mulighed for eksamensafholdelse, mens 19

pct. er uenige heri. Sidstnævnte gruppe ser en væsentlig grund hertil i tekniske udfordringer.

De samlede resultater af spørgeskemaundersøgelsen, herunder censorernes uddybende kommentarer, kan ses på

http://www.au.dk/fileadmin/www.au.dk/om_au/organisation_og_ledelse/censor/Spskema.pdf

Status på Censor-it

Henrik Pers redgjorde for de foreløbige erfaringer med censorallokering via Censor-it, som har været i drift siden april 2014.

Censorerne har i spørgeskemaundersøgelsen udtrykt tilfredshed med den nye form for censorudpegning. Efter hvad sekretariatet hører, er universiteterne også glade for Censor-it. Censor-it har ligeledes gjort brugen af hver enkelt censor mere overskuelig for sekretariatet.

Der er lidt usikkerhed om, hvordan systemet virker. F.eks. tror nogle, at det gælder om at stå tidligt op om morgenen og være den første, der siger ja til opgaven. Sådan er det ikke. Man skal blot reagere i løbet af et døgn.

Princippet er, at alle tilbud om censoropgaver udsendes til fem relevante censorer. 24 timer efter udsendelsen ser Censor-it efter, hvor mange der har meldt sig. Opgaven går derefter til den af de interesserede censorer, der har haft færrest studerende til eksamen.

På den måde sikres den censorrokering, som eksamensbekendtgørelsen kræver. Så hvis man ikke bliver valgt den ene gang, har man større chance næste gang. I det lange løb vil alle censorer få omtrentligt lige mange opgaver.

Hvis der ikke skulle være nogen af de fem adspurgte, der har meldt sig som interesserede i løbet af det første døgn, går tilbuddet ud til yderligere fem censorer og så fremdeles, indtil der er fundet en censor.

Når det gælder specialer, foretager formandskabet en manuel udpegning blandt de interesserede for at sikre, at specialets emne dækkes så godt som muligt. Vi tilstræber også, at specialer i første række går til censorer med en vis erfaring.

Nogle skriver som kommentar i spørgeskemaundersøgelsen, at det ville være rart også at få besked, hvis man ikke bliver allokeret til en opgave, som man har budt ind på. Det har vi indtil videre valgt ikke at gøre for at holde mængderne af mail nede. Systemet fungerer sådan, at man normalt modtager bekræftelse af en allokering som censor 1-2 dage efter, at man har tilkendegivet sin interesse. Hvis man ikke får en sådan bekræftelse, kan man gå ud fra, at man ikke er allokeret til den pågældende opgave.

Nogle enkelte kan opleve at blive allokeret til en opgave et stykke tid efter, at de har meldt sig. Det kan skyldes, at den censor, der i første omgang blev allokeret, er blevet forhindret. Hvis ens kalender i mellemtiden er blevet fyldt op, er man selvfølgelig velkommen til at melde fra.

Censor-it udsender også rykkere for censorrapporter. Nogle spørger, om rapporterne bliver læst. Det gør de. De bliver læst grundigt både på universiteterne og af censorformandskabet. I nogle tilfælde tages de problemer, der bliver rejst, op med studienævnene, og når der kommer skriftlige svar, sendes svarene til de censorer, der har rejst spørgsmålene. Censorrapporterne bliver også brugt som grundlag for censorformandskabets årsberetninger.

Censorernes oplevelse af kvalitet på de videregående uddannelser

Inden mødet havde censorerne modtaget et brev, som censorformandskabet har sendt til uddannelsesministeren, og hvori formandskabet giver udtryk for bekymring over udviklingen i kvalitetsniveauet over år i de uddannelser, censorkorpset beskæftiger sig med.

Ivan Sørensen oplæste et svar, som formandskabet har modtaget fra uddannelsesminister Esben Lunde Larsen. Ministeren takker for henvendelsen, som vil indgå i hans videre politiske arbejde. Han finder det billede af situationen, som formandskabet tegner, noget dystert, men erklærer sig enig i, at de incitamentsstrukturer, der styres efter, er en mulig årsag til faldende uddannelseskvalitet, herunder bl.a. taxametersystemet. Han peger i den forbindelse på, at han ønsker at indføre et nyt tilskudssystem for de videregående uddannelser, så det i højere grad understøtter høj kvalitet i uddannelser og beskæftigelse.

Ministeren nævner også, at der er nedsat et censorudvalg, der bl.a. skal afdække censorsystemets bidrag til kvalitetssikring og udvikling af prøve- og eksamenssystemet.

Censorudvalget blev nedsat, efter at et forslag fra Kvalitetsudvalget for de videregående uddannelser om at afskaffe den obligatoriske, eksterne censur blev mødt med kritik fra universiteter, arbejdsmarkedsorganisationer m.fl. Udvalget skal afslutte sit arbejde i august 2016. Formandskabet vil levere et input til udvalget, herunder også undre sig over, at de studerende, hvis retssikkerhed er et af hovedformålene med censorinstitutionen, ikke er repræsenteret i udvalget.

Censorerne gav generelt udtryk for, at de var enige i, at der er problemer med udviklingen i kvalitetsniveauet på uddannelserne i erhvervs-kommunikation og sprog. Der har været et tydeligt politisk ønske om at få flere studerende igennem, og resultatet er, at der ganske vist stadig er mange gode studerende, men også mange dårlige.

Det blev drøftet, hvordan udviklingen i kvalitet kan måles. Et forslag var at se på lærebøgerne, på "flyvehøjden" i pensum, hvor fornemmelsen er, at pensum er blevet indsnævret såvel kvantitativt som kvalitativt, og at lærebøgerne er blevet mindre udfordrende.

Flere censorer fandt også, at syvtrinskalaen har gjort det vanskeligere at belønne den høje kvalitet hhv. differentiere.

Der kan konstateres en modsætning imellem de relativt høje karakterniveauer, forstærket af definitionerne på karaktertrinene i den nye karakterskala, og det efter censorernes mening gennemgående faldende kvalitetsniveau.

Censorerne er nu som før forpligtet til at give den karakterer, der skal gives for en præstation i henhold til kravspecifikationerne i studieordningerne og den foreskrevne karakterskala.

Censorernes bidrag til en hævelse af kvalitetsniveauet kan således ikke finde sted i selve eksamenssituationen, til hvilken krav og anvendelse af karakterskala er defineret på forhånd.